

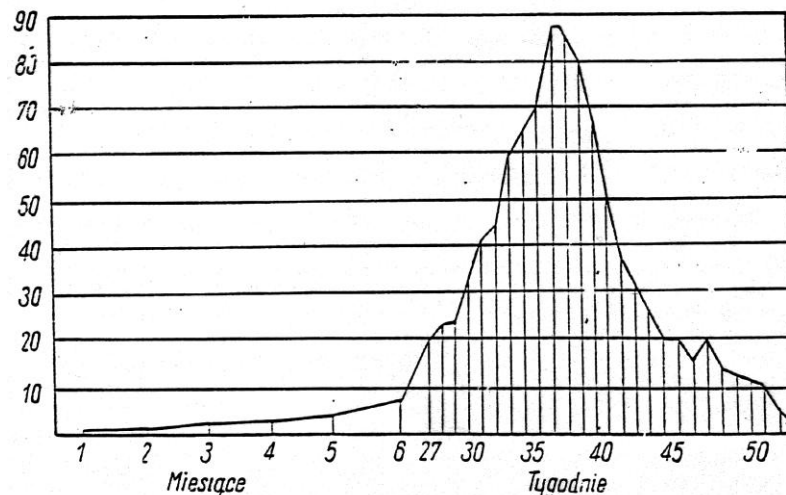
Epidemia

- wystąpienie, na danym obszarze, zachorowań na chorobę zakaźną w liczbie wyraźnie większej niż w poprzedzającym okresie,
- lub nagłe wystąpienie choroby zakaźnej wcześniej nie występującej.

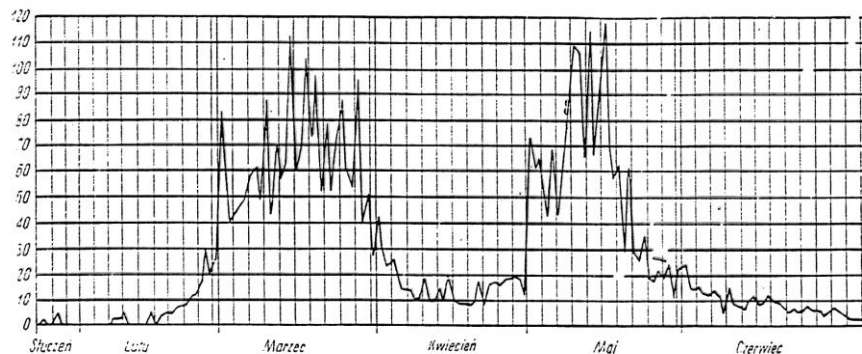
(w skrócie: nadmierna zapadalność)

Przebieg **epidemii** (fazy):

- narastanie,
- szczyt,
- rzuty,
- zanikanie (ogon epidemii).

Ryc. 30. Przebieg epidemii choroby Heinego Medina (poliomyelitis) w Polsce w r. 1951. Krzywa w pierwszym półroczu dotyczy miesięcznych zgłoszeń przypadków, w drugim półroczu — tygodni (wg Kostrzewskiego jr i Hacia).

Ryc. 28. Dzienna liczba zachorowań wg występowania pierwszych objawów w epidemii duru brzusznego pochodzenia mlecznego w Montrealu. Luty—czerwiec 1927 rok (wg sprawozdania Sekcji Higieny Ligi Narodów).

Zasięg czasowy epidemii:

- epidemia **sezonowa**;
- epidemia **okresowa**
(wyrównawcza);

- epidemia **punktowa**;

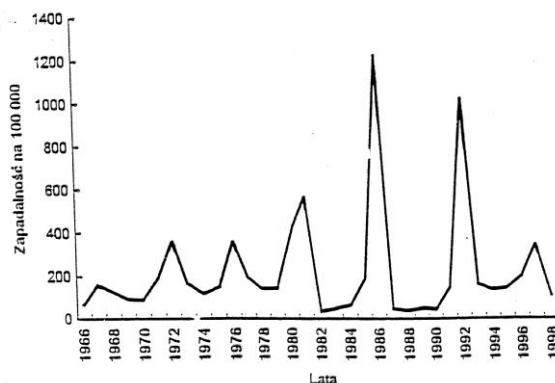
Zasięg terytorialny epidemii:

- epidemia **lokalna** (jednostka administracyjna, miasto, dzielnica, wieś, osiedle, zakład, instytucja, przedsiębiorstwo, posesja);
- epidemia **(ogólno)krajowa** (na większym obszarze danego kraju);
- **pandemia** (występowanie w określonym czasie epidemii, wywołanej przez ten sam zarazek, na terenie wielu krajów, a nawet kontynentów).

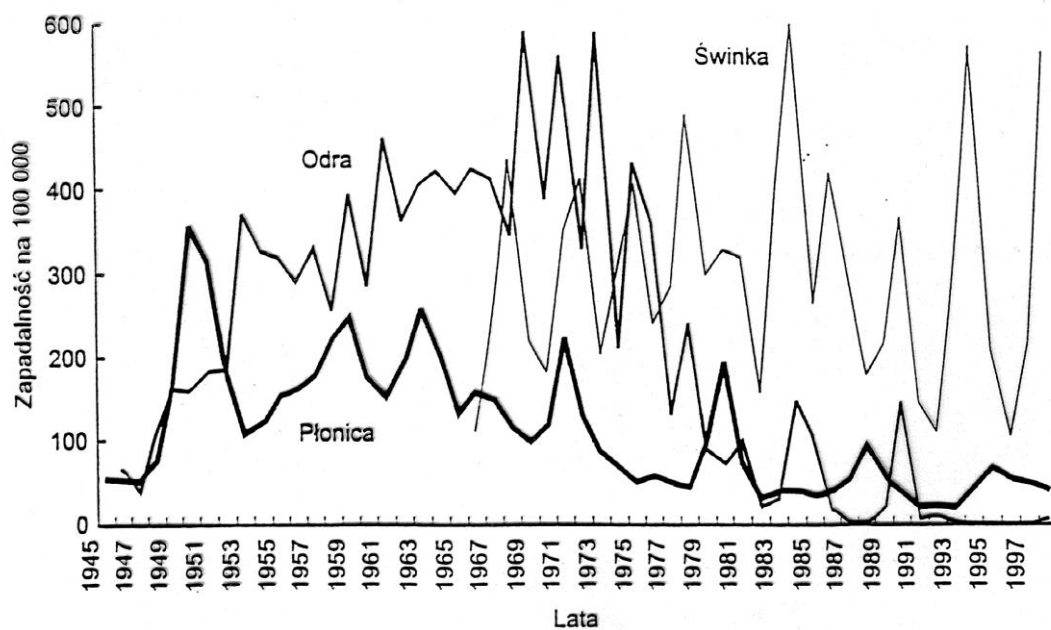
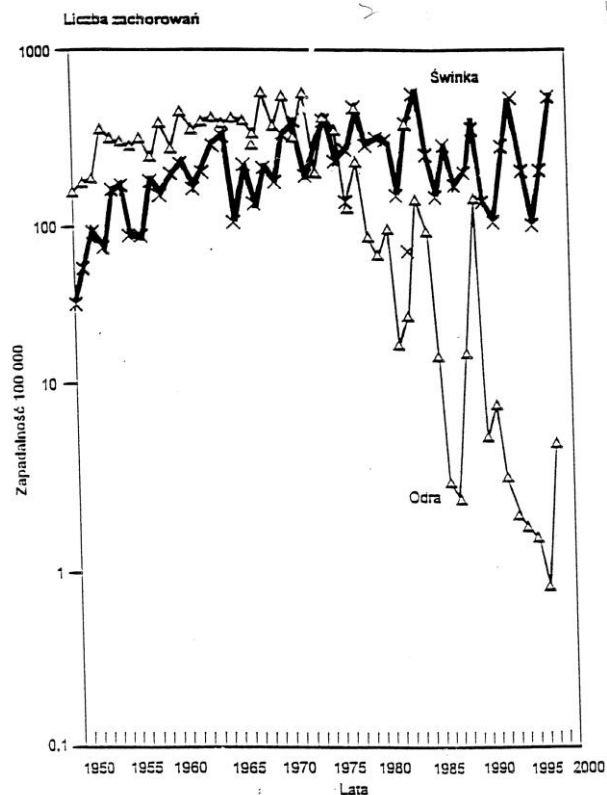
Endemia

- występowanie zachorowań na daną chorobę wśród ludności na danym terenie w liczbie utrzymującej się przez wiele lat na podobnym poziomie (niewielkimi wahaniami rocznymi).

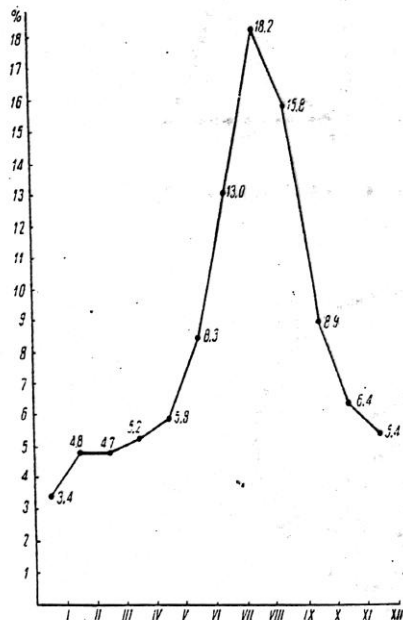
Okresowość endemii: naprzemienny wzrost i spadek zapadalności w poszczególnych latach.

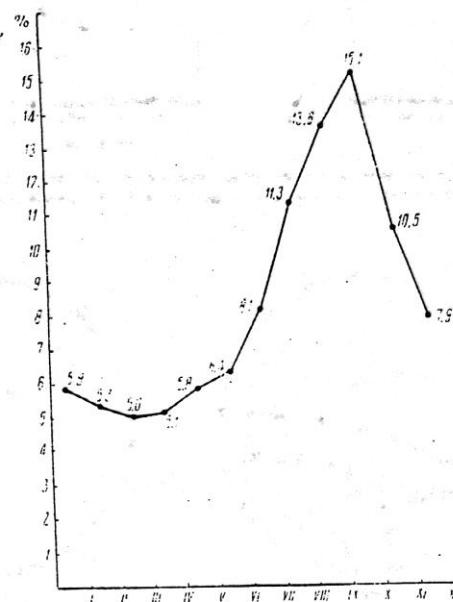
Ryc. 42.1. Zapadalność na różyczkę w Polsce w latach 1966–1998.

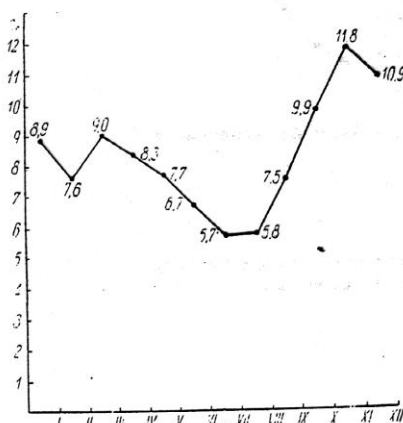
Sezonowość zachorowań: wzrost zapadalności w określonej porze roku.

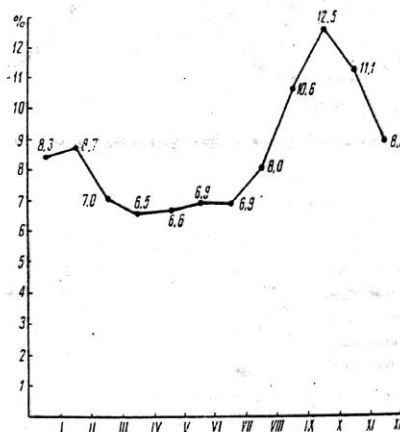
Ryc. 31. Zachorowania na czerwonkę w Polsce według miesięcy w latach 1950—1954 łącznie. Ogólną liczbę przypadków oznaczono jako 100. Liczby na krzywej odpowiadają odsetkom zachorowań w poszczególnych miesiącach.

Ryc. 32. Zachorowania na dżumę brzuszną w Polsce według miesięcy w latach 1950—1954 łącznie. Ogólną liczbę przypadków oznaczono jako 100. Liczby na krzywej odpowiadają odsetkom zachorowań w poszczególnych miesiącach.

Ryc. 33. Zachorowania na błonicę w Polsce według miesięcy w latach 1950—1954 łącznie. Ogólną liczbę przypadków oznaczono jako 100. Liczby na krzywej odpowiadają odsetkom zachorowań w poszczególnych miesiącach.

Ryc. 34. Zachorowania na płonicę w Polsce według miesięcy w latach 1950—1954 łącznie. Ogólną liczbę przypadków oznaczono jako 100. Liczby na krzywej odpowiadają odsetkom zachorowań w poszczególnych miesiącach.

Przypadek **zawleczony (importowany)** choroby zakaźnej: zachorowanie do którego doszło w wyniku zakażenia poza danym obszarem (kraju, regionu, itp.)

Przypadek **rodzimy** choroby zakaźnej: zachorowanie które nastąpiło w wyniku zakażenia na danym obszarze (np. wewnątrz kraju).

Nosiciel: osoba bez objawów chorobowych, w której organizmie bytują i rozmnażają się drobnoustroje

chorobotwórcze, stanowiąca potencjalne źródło zakażenia innych osób.

Podejrzany o chorobę zakaźną: osoba, u której występują objawy kliniczne wskazujące na chorobę zakaźną lub która pozostawała w bezpośredniej lub pośredniej styczności ze źródłem zakażenia.

Podejrzany o zakażenie: osoba bez objawów choroby zakaźnej, która pozostawała w bezpośredniej lub pośredniej styczności ze źródłem zakażenia, jeżeli rodzaj styczności zagrażał przeniesieniem drobnoustrojów.

Zagrożenie epidemiczne: prawdopodobieństwo narastania liczby zachorowań występujących dotąd sporadycznie lub nie występujących wcześniej na danym terenie.

Stan zagrożenia epidemicznego: stan wysokiego prawdopodobieństwa powstania epidemii lub zawleczenia choroby zakaźnej wymagający podjęcia określonych działań w celu zapobieżenia epidemii lub zminimalizowania jej skutków.

Dezynfekcja: niszczenie form wegetatywnych drobnoustrojów za pomocą metod fizycznych, chemicznych, lub biologicznych.

Sterylizacja: zniszczenie wszystkich drobnoustrojów oraz ich form przetrwalnikowych przez zastosowanie czynników fizycznych lub chemicznych.

Skażenie (kontaminacja): zanieczyszczenie drobnoustrojami lub ich toksynami powierzchni, przedmiotów, żywności, gleby, wody i powietrza.

Epidemiologiczne opracowanie ogniska: zespół czynności zmierzających do powstrzymania procesu epidemicznego; obejmuje najczęściej **dochodzenie epidemiologiczne** oraz unieszkodliwienie źródła zakażenia,

przecięcie dróg szerzenia się zakażenia, wzmocnienie odporności osób wrażliwych na zakażenie.